

ΙΣΑΒΕΛΛΑ ΑΛΜΠΡΙΤΖΙ ΘΕΟΤΟΚΗ

Ἡ οικογένεια Θεοτόκη ἔδωσε στήν Ἑλλάδα ἑξαιρετικές φυσιογνωμίες ἀπό τοῦ 15ου αἰῶνος· τῆς προσέφερε καί μιάν δόξα γυναίκα. Ἐίνε ἡ Ἰσαβέλλα Ἀλμπρίτζι Θεοτόκη.

Αἶμα γνήσιος ἑλληνικό. Οἱ Θεοτόκηδες κατάγονται ἀπό Ἑλλάδα ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπό τὸν Γεώργιο Θεοτόκη ποῦ κατέρρευε με ἄλλους ἀπὸ τοὺς συμπολίτες του στήν Κέρκυρα κατὰ τὸ τραγικό ἔτος 1453. Ἡ ἐμπειρία τους κατὰ τὸ δίστασμα τῶν ἀίωνων ποῦ ἐπακολούθησαν ἔγινε μόνον με κόρες Ἑλληνων Κερκυραίων. Τὸ 1544 τὰ ὀνόματα τῆς οικογενείας αὐτῆς ποῦ ἦδη εἶχε διακριθῆ, βρῶσκονται σὺν κατάλογον τὸν εὐταπειθῶν τῆς Κερκύρας. Ἀπὸ τότε οἱ Θεοτόκηδες δὲν ἔπαυσαν νὰ εἶνε στήν πρώτη γραμμὴ κάθε δράσεως, ἀρχόντες λαοφιλῶν, ἀνθρώπων τοῦ πνεύματος. Τὸν τίτλο τοῦ κόμητος τὸν ἔπαιραν τὸ 1799 ἀπὸ τὸν Δουκά Φερδινάνδο Κάρολο τῆς Μάντουας καὶ τῆς Μοριφερράτας. Διὰ νὰ ἀναφέρῃ κανεὶς τὰ ὀνόματα ἔκκενον ποῦ διεκρίθησαν ἀπὸ αὐτοὺς καὶ τὰς ἑξαιρετικὰς πρῆξεις τὸν θὰ ἴθελε ὀλοκλήρουν κατάλογον μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σπυριδῶνα Γεώργιον κόμητα Θεοτόκην ποῦ ἡ δράσις του εἶνε ἀνάτολος· αὐτός ἀπὸ τὴν ἱστορία καὶ τὰ σημαντικώτερα γεγονότα τῆς Ἰονίου Ἐπικρατείας κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦ 18ου αἰῶνος, καὶ ποῦ ἀνεγρύθη ἐπαθῆ καὶ σωτήρ τῶν ἐθνους· καὶ ἐπαθῆ καὶ στήριγμα· τῆς πατρίδος. Ὁ ἑθνόφιλος ποῦ ἐξεπώρησε ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ὡς γραμματεὺς τῆς Ἰονίου ἐπικρατείας πρὸ τοῦ νεκροῦ τοῦ κατὰ τὸ 1803 ἀποτελεῖ ὄχι μόνον ἱστορικό δοκουμεντό, ἀλλὰ μιὰ δόξα ἀκόμη γιὰ τὸν Κερκυραὸ εὐταπειθῆ.

Κόρη τοῦ Ἀντωνίου Θεοτόκη, ἀδελφοῦ τοῦ Σπυριδῶνος Γεωργίου ἦτο ἡ Ἰσαβέλλα. Ἐγεννήθη τὸ 1760. Ἡ ἑξαιρετικὴ φύσις τῆς ἀνῆκε πολλὴ γήγγορα. Ὁραία, κρῖνος εὐγενείας καὶ ἀγγὺς χάριτος εἰς ἡλικίαν δεκαετῆ χρόνων ἐφαίνετο πλέον μεγάλη. Ἦταν ἡ ἡλικίωσις ποῦ τῆς ἔδινε τὸ πρῶτον ἀνεπτυγμένον πνεῦμα τῆς, τὸ φυσικὰ ὤρηρό καὶ καλλεγημένον ἀπὸ τίς σπουδῆς ποῦ ὄφειλε ἡ Ἰσαβέλλα εἰς τοὺς θαυμάσιος Κερκυραίων ἱερεῖς ποῦ τὴν ἐνεπαιστέθησαν διὰ νὰ μορφωθῆ. Ἐβιάσθησαν τότε νὰ τὴν παντρεύουν. Τὴν ἔδωσαν εἰς τὸν Ἐνετὸν ἄξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ Κάρολον Ἀντωνίου Μαρίν, ἀνθρώπων ἀξίας, περιφρῶν ἀργότερα διὰ δύο ἱστορικά τὸν ἔργα τὸ ἓνα διὰ τὸ ἔκκενον καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὸ φοινικὸν ἐμπορῶν, ἀλλὰ ποῦ ἠλικυμένον. Ὁ γάμος αὐτός ἦτο ἀτυχῆς. Ἡ Ἰσαβέλλα ἠκολούθησε τὸν ἄνδρα τῆς εἰς τὴν Ἐνέτια τὸ 1779, τρία χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τὸν γάμον τῆς καὶ εἶκε ἐξεδηλωθῆ τὸ ἀδύνατον τῆς συμβιώσεως τὸν. Ἡ Ἰσαβέλλα δὲν ἔκανε πλέον τὴν μετρίαν ζῶν τῆς Κερκύρας. Γυναικα εὐταπειθῶν Ἐνετοῦ, κόρη ἐπαθῆτων ἐπίσης, ὄραία, με πνεῦμα διψῶν τὴν ἐπικουριωνίαν με ἄλλα ἀνότερα πνεῦμα τότε ἔπισης, ἦτο φυσικὸν νὰ εὐρεθῆ περιτοιοχημένη ἀπὸ ἓνα κόμο θαυμασιῶν, νὰ δημιουργηθῆ γύρω τῆς καλλιτεχνικός κύκλος καὶ νὰ ζητήσῃ ἡ νεότης τῆς περισσοτέρας ἱκανοποιήσεως. Ἐπρότιμος τότε, ἀντὶ νὰ καταδικάτῃ τὸν ἄνδρα τῆς στήν ἀμφίβολη καὶ θλιβερὴ θέσι ποῦ ἐκράτησεν ἡ σύγχρονός τῆς, Ἰουλιέττα Ρεκαμὲ τὸν ἰδιώτη τῆς, νὰ χωρίσῃ. Ὁ Κάρολος Μαρίν Ἀπόδειξις αὐτὸ εἶνε ὅτι μετὰ τὸν πῶρον γεωγράφου ποῦ ἄφησε ὅταν ἀπέθανε εὐρέθῃ καὶ βιογραφικὸν ποῦ σημεῖωμα διὰ τὴν πρῶτην γυναίκα του. Τότε ἡ Ἰσαβέλλα ὑπανδρεθῆ διὰ δευτέρων φορῶν. Ὁ ἐκλεκτός τῆς ἦτο ὁ κόμης Ἰωάννης Μπατίστα Ἀλμπρίτζι. Ὁ κόμης τῆς ἔδωσε κάθε ἐλευθερίαν διὰ νὰ καλλεγήσῃ τὴν φιλολογίαν πρὸς τὴν ὅποιαν ἔργεσε καὶ ἀπὸ τότε ἀρχίζει ἡ εὐτυχημένη καὶ γόνιμος εἰς ἔργα ἐποχῆ τῆς ἑλληνίδος κομῆσεως. Ἀρχισε νὰ ταξειδεύῃ εἰς μακρὰ· διὰδρομὰς εἰς ἄλλην τὴν Ἰταλίαν, τῆς ὅποιας κάθε πόλις μεταβλήθη διὰ τὴν Ἰσαβέλλα εἰς καλλιτεχνικὸν μοναστήριον. Ἐπεσκεφθῆ πλὰ τὰ μουσεῖα, τὰς περιφημοτέρας ἰδιωτικὰς βιβλιοθηκῆς καὶ ἐγγνώρισε τοὺς διακεκριμένους Ἰταλοὺς τῆς ἐποχῆς τῆς. Κατὰ τὸ 1799 ἐπῆγε εἰς τὴν Ρώμην ὅπου ἔμεινε ἀρκετὰ. Ἐκεῖ εἶχε διδασκαλῶν καὶ φίλων τὸν περιφρῶν Γκουερνι Βικοντὶ καὶ τὸν Φραντζέσκον. Τὸ ταξεῖδι αὐτὸ ἦτο ἡ ἀποτελεῖσις εὐ καλλιτεχνικῶν καὶ φιλολογικῶν τῆς σπουδῶν. Ὁταν ἐγίσεως ἀπὸ τὴν Ρώμην εἰς τὴν Ἐνέτιαν ἐδημοσίεωσις ἀμέσως τῆς «Ἐπιστολιμαίαν διατριβὴν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς Μύρας τοῦ Ἀλφειροῦ εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐπικριῶντων τὸν ἄββα Ἀργεάγα». Ἡ διατριβὴ αὐτὴ ἔκανε ἐντύπωσιν. Ἀλλ' ἔκκενον ποῦ τὴν ἀνέβρασαν εἰς τὴν κορυφὴν καὶ τὴν ἔκανε περιφρῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἦσαν τὰ «Πορτραῖτα» τῆς. Τοῦ ἔργου τούτου ἔγιναν τρεῖς ἐκδόσεις, ἐξαντληθείσι ταχῆτα καὶ αἰ τρεῖς διὰ τὴν ἔδειαν τοῦ βιβλίου τῆς ἀπὸ ἱστορικῆς ἀπόψεως καὶ διὰ τὸ γοητευτικὸν ὄφρος του.

Ἡ γνωμορία τῆς με τὸν ἔνδοσον ἦδη ἀνὰ τὴν Εὐρώπην γλύπτην Ἀντόνιο Κανόβα τῆς ἔδωσε νέαν πηγὴν ἐμπνεύσεως καὶ νέαν δόξαν. Ἐργαζε τὸτε καὶ ἐδημοσίεωσεν εἰς τὴν Πίζαν τὰ «Ἔργα γλυπτικῆς καὶ πλαστικῆς τοῦ Ἀντόνιο Κανόβα». Τὸ ἔργον ἑθαυμάσθη

χωρὶς ἐπιφύλαξιν ἀπὸ τοὺς τεχνοκρίτας, ἀνετυπώθη παρ' ὅλον τὸν ὄγκον του—ἐκδόκετο περὶ τεσσάρων τόμων—εἰς τὴν Ἐνέτιαν, τὴν Φλωρεντίαν καὶ τὴν Τοσκάνην καὶ μετεφράσθη εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς γλώσσας.

Τὸ ὄραϊον ἐπαθλον αὐτοῦ τοῦ ἔργου διὰ τὴν Ἰσαβέλλα ἦτο ὁ θαυμασμός τοῦ ἰδίου τοῦ Κανόβα. Διὰ νὰ πλάσῃ τὴν Ἐλένην, ἐπῆγε ὡς μοντέλλο τὴν Ἰσαβέλλα. Ἡ ἑλληνικὴ ὄραϊότης ἐξανέστη μίαν φορῶν ἀκόμη ἀνευτέρηλτος καὶ θεῖα ὑπὸ τὴν ὀμίλην τοῦ Ἰταλοῦ καλλιτέχου, ἀλλὰ με πρότυπον τὴν εὐγενῆ ἑλληνίδα. Τὸ γλυπτικὸν αὐτὸ ἔργον τὸ ἐχάρησε ὁ Κανόβα εἰς τὴν Ἰσαβέλλα. Ἡ πρῆξη τῆς μεγάλῃς Ἑλληνίδος εἶχε πλέον περὶσθὰ τὰ ὄρα τῆς Ἰταλίας. Κάθε νέον τεχνοκρικὸν ἢ ιστοριοκρικὸν ἔργον τῆς ἐνδιέφερε τὸν παγκόσμιον φιλολογικὸν κόσμον.

Κατὰ τὸ 1816 τὴν ἐγγνώρισε ὁ Βύρως εἰς τὴν Ἐνέτια. Δὲν ἦτο πλέον νέα, ἀλλ' ἦτο ἡ κυριαρχοῦσα γυναικεία φυσιογνωμία εἰς τὴν ἐνετικὴν ἀριστοκρατικὴν κοινωνίαν. Εἰς μιὰν ἐπιστολήν του πρὸς τὸν Θωμᾶν Μουάρ με χρονολογίαν 24 Δεκεμβρίου 1816 γράφει ὁ μεγάλος ποιητῆς: «Ἡ κόμηςσα Ἀλμπρίτζι γὰ τὴν ὅποια σὰς μιλῶ εἶνε ἡ κυρία Στάελ τῆς Ἐνέτίας. Δὲν εἶνε νέα, ἀλλὰ εἶνε πολὺ μορφωμένη, καλὴ, μετρίως ὄραία, καὶ πολὺ ἐγενική πρὸς τοὺς ξένους. Ἐργαζε ὄραία πράγματα διὰ τὰ ἔργα τοῦ Κανόβα, «χαρὰ κτῆρας» κ. λ. π.»

Ὁ ποιητῆς τῆς ἐχάρισε τότε μιὰν ὄραϊαν εἰκόνα του. Ἡ φίλιος τῆς Ἰσαβέλλας με τὸν Βύρως διήρκεσε μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ποιητοῦ ἀπὸ τὴν Ἐνέτια. Βαθεῖς δεσμοὶ ἦνσαν τὰς δύο ποιητικὰς ψυχὰς. Στὸ σαλόνι τῆς Ἰσαβέλλας Ἀλμπρίτζι Θεοτόκη ἐγγνώρισε ὁ Βύρως τὸ 1818 τὴν κόμησσαν Θηροτόκη Γουτιερίου ποῦ ἐπρόκειτο νὰ παίξῃ ἑξαιρετικὸν ὄρλον εἰς τὴν τραχυδιὴ ζῶν του.

Ὅλιγον καιρὸν τότε προητήρα ἡ Ἰσαβέλλα εἶχεν μεταβῆ εἰς τὸ Παρίσι ὅπου ἔμεινε πέντε μῆνας καὶ ἐγγώρισε τὴν κυρίαν Ζανίλ, τὸν Κοβίτε, τὸν Οὐμπολντ, τὴν δούκιοναν ντ' Ἀμπαντέ. Ἀλλὰ οἱ μεγάλης γνωμορίας τῆς ἦσαν εἰς τὸ παλάτιον τῆς εἰς τὴν Ἐνέτια. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐπέρασσαν ὁ Κόλοραθ, ὁ Βίλουαζόν, ὁ Σατωμπριάν, ὁ τότε πρίγκηψ Λουδοβίκος καὶ ἔπειτα ὁ βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, ὁ στρατάρχης Μαρίων, ὅλος ὁ ἐπιφανὴς κόσμος τῆς Εὐρώπης ποῦ περνοῦσε ἀπὸ τὴν Ἐνέτια. Τὸ σπίτι τῆς ἦτο τόπος προσκυνήματος. Τὴν ἑθαυμάζαν καὶ τὴν ἐλάτρευαν. Ἦτο πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ γυναικεία ταυτοχρόνος. Ὁ λόρδος Γώλφροδ ὅταν τὴν εἶδε πρῶτην φορῶν καὶ ἔμαθε ὅτι εἶνε ἑλληνικὴ ἔπεσε μπροστὰ τῆς στὰ γόνατα.

Καὶ τὸ ἔξεπε μιστὴ πρᾶγματῆ δὲν ἐληνομήνησε ποτὲ ὅτι ἦτο ἑλληνίς. Ὅλοι οἱ ταξειδεύοντες ἑλληνες εἶχαν περῆσθὸν τὸ σπίτι τῆς. Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῖς, ὁ Μάριος Πιέρης, ὁ Ἀνδρέας Μουστούδης, ὁ Νικόλαος Δελβινιάδης, ὁ Φόσκολος, ὁ Μοντίνιγιος, ὁ Στυλιανὸς Πιέρης ἄραϊα Προσάκτες, ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, ὁ ὅποιος κατὰ τὰς «ἱστορικὰς ἀναμνήσεις» τοῦ Νικόλαου Δραγοῦμη διετήρησε μετὰ τῆς ἀλληλογραφίας μέχρι τοῦ θανάτου του.

Τὸ ἐθνολογικὸν μουσεῖον δὲ ἔπερε νὰ συγκαταλέξῃ μετὰ τῶν πολυτιμωτέρων θησαυρῶν τοῦ τῆς ἱστορικῆς εἰκόνα τῆς Ἰσαβέλλας, ποῦ ἔξακολουθεῖ εὐτυχῶς νὰ κατέχεται ἀπὸ τὴν οικογένειαν Θεοτόκη εἰς τὴν Κέρκυρα καὶ ποῦ εἶνε ἔργον τῆς μεγάλῃς γαλλίδος ζωγράφου Βιζέ Λεμπρέν, τῆς ὅποιας τὰ πορτραῖτα κομοῦν τὰ γαλλικὰ μουσεῖα. Καὶ θὰ ἦτο ἀπόδοσις ἱστορικῆς ὀφειλῆς ἢ δημιουργίης φιλολογικῆς ἐταιρείας με σκοπὸν τὴν ἐρευναν τοῦ ἔργου καὶ τῆς ζωῆς τῆς ἑλληνίδος κυρίας Στάελ με τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ὄραισμοῦ τῆς ἐκάνονταστειρῶδος ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς. Ὑπάρχει καιρὸς διὰ τὸν καταρτισμὸν ἐνὸς τόσον ὄραϊου ἔργου. Ἡ Ἰσαβέλλα Ἀλμπρίτζι Θεοτόκη ἀπέθανε τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1863. Διὸν. Α. Κόκκινος

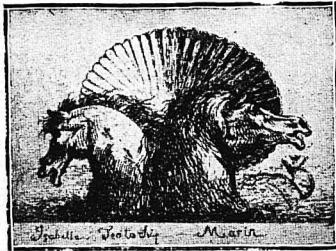
Η ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΚΑΤΕΣ

Ὅπως διηγείται σὲ κάποιον βιβλίον τοῦ ὁ Ἐλβετός φυσιολόγος Βίκτωρ Φίβιο, ἡ μπεκάτα τραυματιζομένη ὑπὸ τῶν κυνηγῶν, φροντίζει νὰ δώσει ἀμέσως τὴν πληγὴν τῆς καὶ νὰ σταματῇ τὸ αἷμα.

Πρὸς τοῦτο μαδὰ με τὸ ὀράφως τῆς καὶ πλέον λεπτὰ πτεῖλα ἀπὸ τὸ στήθος τῆς, τοποθετεῖ προσκεκλιὰ ἐπὶ τῆς πληγῆς καὶ τὰ κρατὰ ἐκεῖ μέχρις ὅτου κολλήσουν καὶ σταματήσῃ τὸ αἷμα. Ἐπίσης ἡ μπεκάτα ὀάκις κανένα ἀπὸ τὰ σκάγια τῆς σπᾶσθ τὸ πόδι, φτάνει ἐπίδεσμον γύρω ἀπὸ τὸ σασαμῶν μέρος με τὰ μεγαλειότερα τῶν φτερῶν τῆς με τὰ ὅποια δίνει τὸ πόδι τῆς γύρω-γύρω, μέχρις ὅτου θεραπευθῆ. Ὁ Φάβιο σκότασε στὸ κυνῆνι πολλές μπεκάτες με τέτοιους ἐπίδεσμούς καὶ με ἐμπλάστα ἐκ πτεῖλων ἐπὶ τὸν ναπὸν πληγῶν τῶν ...

Ἡ κόμησσα Ἀλμπρίτζι.

Ἐνα ἀπὸ τὰ περιεργὰ ἐπισκεπήριά τῆς.